

คดีหมายเลขดำที่ พ๒๖๕๒/๒๕๖๑

คดีหมายเลขแดงที่ พ๔๒๓/๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลจังหวัดร้อยเอ็ด

วันที่ ๓ เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๓

ความแพ่ง

- ระหว่าง { บริษัทธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) โจทก์
- { มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ที่ ๑
- { นายวินิจ โชติสว่าง ที่ ๒
- { มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ ที่ ๓
- { นายจิระพันธ์ ห้วยแสน ที่ ๔ จำเลย

เรื่อง สัญญา ลากมิควรรได้ ตัวแทน

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทมหาชนจำกัด จำเลยที่ ๑ เป็น

นิติบุคคลตามกฎหมายและเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณในสังกัด

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มีจำเลยที่ ๒ เป็นอธิการบดีผู้มี

อำนาจกระทำการแทน จำเลยที่ ๓ เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายและเป็นส่วนราชการตามกฎหมาย

/ว่าด้วย...

- ๒ -

ว่าด้วยวิธีการงบประมาณในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา มีจำนวนที่ ๔ เป็น
อธิการบดีผู้มีอำนาจกระทำการแทน เดิมจำนวนที่ ๑ ต้องการสร้างหอพักสวัสดิการนักศึกษา
ในพื้นที่ของจำนวนที่ ๑ แต่ขาดงบประมาณจึงตกลงให้ห้างหุ้นส่วนจำกัดสามประสิทธิ์และบริษัท
เอสที เพาเวอร์ เอ็นจิเนียริง คอร์ปอเรชั่น จำกัด ซึ่งเป็นกิจการร่วมค้า เป็นผู้ดำเนินการลงทุน
ก่อสร้างแทน โดยให้เป็นผู้รับผลประโยชน์ตอบแทนจากจำนวนที่ ๑ ในการเป็นผู้บริหารจัดการ
หอพักสวัสดิการนักศึกษา มีกำหนดเวลา ๒๐ ปี ต่อมาจำนวนที่ ๑ ต้องการบริหารจัดการหอพัก
สวัสดิการนักศึกษาด้วยตนเองจึงตกลงกับกิจการร่วมค้าให้โอนสิทธิการจัดเก็บผลประโยชน์ตาม
สัญญาลงทุนแก่จำนวนที่ ๑ โดยจำนวนที่ ๑ จะชำระเงินลงทุนตามมูลค่าโครงการแทน จำนวนที่ ๑
โดยจำนวนที่ ๒ ทำสัญญากู้เงินจากโจทก์ วงเงิน ๓๒๙,๗๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อนำไปชำระหนี้ให้แก่
กิจการร่วมค้า จำนวนที่ ๑ นำเงินกู้ที่ได้รับจากโจทก์ไปชำระค่าก่อสร้างแล้วเข้าครอบครองทำ
ประโยชน์ในหอพักสวัสดิการนักศึกษาและนำเงินมาผ่อนชำระหนี้แก่โจทก์เรื่อยมา ต่อมามีการ
ตราพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้รวมมหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์

/ตาม...

- ๓ -

ตามกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยราชภัฏและจำเลยที่ ๑ ตามกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลเพื่อจัดตั้งเป็นมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ จำเลยที่ ๓ โดยให้โอนกิจการ ทรัพย์สิน หนี้สิน และอื่น ๆ รวมถึงอาคารหอพักสวัสดิการนักศึกษาและภาระหนี้ตามสัญญากู้เงินที่มีต่อ โจทก์ให้แก่จำเลยที่ ๓ หลังจากนั้น จำเลยที่ ๓ โดยจำเลยที่ ๔ เข้าบริหารกิจการอาคารหอพัก สวัสดิการนักศึกษาโดยเก็บค่าเช่าแล้วนำไปชำระหนี้โจทก์เรื่อยมา ต่อมาจำเลยที่ ๓ มีหนังสือแจ้ง โจทก์ว่า สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ กระทรวงการคลัง และสำนักงานคณะกรรมการการ อุดมศึกษาพิจารณาแล้ว เห็นว่าไม่มีกฎหมายให้อำนาจจำเลยที่ ๑ กู้เงิน สัญญากู้เงินระหว่าง โจทก์กับจำเลยที่ ๑ จึงขัดต่อกฎหมาย ไม่ผูกพันจำเลยที่ ๑ แต่ผูกพันจำเลยที่ ๒ ในฐานะส่วนตัว คู่กรณีต้องกลับคืนสู่ฐานะเดิมเหมือนไม่เคยทำสัญญาไว้ ทำให้โจทก์ได้รับความเสียหาย ขอให้ บังคับจำเลยทั้งสองร่วมกันคืนเงิน ๒๘๔,๕๖๓,๐๗๒.๕๗ บาทแก่โจทก์ พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๒๘๔,๑๑๓,๑๕๗.๑๓ บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระ เสร็จแก่โจทก์

/จำเลยที่ ๑...

- ๔ -

จำเลยที่ ๑ ให้การว่า สัญญากู้เงินระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๑ เป็นการกระทำเกินอำนาจหน้าที่ของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ไม่ผูกพันจำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๑ จึงไม่ต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ ทั้งโจทก์เป็นรัฐวิสาหกิจซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐนำคดีมาฟ้องจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ จึงเป็นกรณีพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกันเองจะต้องปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพิจารณาชี้ขาดการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐและการดำเนินคดี พ.ศ. ๒๕๖๑ โจทก์ต้องเสนอข้อพิพาทไปยังสำนักงานอัยการสูงสุดเพื่อพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาด การที่โจทก์ไม่ปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าวเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต และฟ้องโจทก์ขาดอายุความเรื่องลาภมิควรได้ ขอให้ยกฟ้องจำเลยที่ ๑

จำเลยที่ ๒ ให้การว่า จำเลยที่ ๒ ทำสัญญากู้เงินในขณะดำรงตำแหน่งอธิการบดีของจำเลยที่ ๑ โดยกระทำไปตามขั้นตอนของกฎหมายและได้รับความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัยของจำเลยที่ ๑ แล้ว ทั้งจำเลยที่ ๑ ได้รับประโยชน์จากหอพักสวัสดิการนักศึกษาที่สร้างขึ้นดังกล่าวตลอดมา จำเลยที่ ๒ กระทำการในฐานะตัวแทนจำเลยที่ ๑ จึงไม่ต้องรับผิดชอบ

/การส่วนตัว...

- ๕ -

การส่วนตัว โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องเพราะคดีนี้เป็นคดีผู้บริโภคต้องยื่นคำฟ้องต่อศาลที่จำเลย

มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาล ขอให้ยกฟ้องจำเลยที่ ๒

จำเลยที่ ๓ และที่ ๔ ให้การว่า ฟ้องโจทก์ในส่วนของจำเลยที่ ๔ เคลือบคลุม

สัญญากู้เงินระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๑ เป็นการกระทำเกินอำนาจหน้าที่ของจำเลยที่ ๑ จึงไม่

ผูกพันจำเลยที่ ๑ และยอมไม่ผูกพันจำเลยที่ ๓ และที่ ๔ ทั้งโจทก์เป็นรัฐวิสาหกิจซึ่งเป็น

หน่วยงานของรัฐนำคดีมาฟ้องจำเลยที่ ๓ ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ จึงเป็นกรณีพิพาทระหว่าง

หน่วยงานของรัฐด้วยกันเองต้องปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพิจารณาชี้ขาด

การยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐและการดำเนินคดี พ.ศ. ๒๕๖๑ โจทก์ต้องเสนอข้อ

พิพาทไปยังสำนักงานอัยการสูงสุดเพื่อพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาด การที่โจทก์ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ

ดังกล่าวจึงเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต จำเลยที่ ๔ เป็นเพียงผู้แทนของจำเลยที่ ๓ จึงไม่ต้องรับผิดชอบ

เป็นการส่วนตัว และฟ้องโจทก์ขาดอายุความ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา

๑๘๓/๓๐ ขอให้ยกฟ้องจำเลยที่ ๓ และที่ ๔

/จำเลยที่ ๒...

- ๖ -

จำเลยที่ ๒ ยื่นคำร้องขอให้ประธานศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่าเป็นคดีผู้บริโภคหรือไม่

ประธานศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่าคดีนี้ไม่เป็นคดีผู้บริโภค

ทางพิจารณาโจทก์นำสืบว่า เดิมจำเลยที่ ๑ มีโครงการจัดสร้างหอพักสวัสดิการ

นักศึกษาในพื้นที่ของจำเลยที่ ๑ แต่ขาดงบประมาณในการดำเนินการก่อสร้างจึงตกลงให้ห้าง

หุ้นส่วนจำกัดสามประสิทธิ์และบริษัทเอสที เพาเวอร์ เอ็นจิเนียริง คอร์ปอเรชั่น จำกัด ซึ่งเป็น

กิจการร่วมค้า เป็นผู้ดำเนินการลงทุนก่อสร้างแทน ในวงเงิน ๓๒๙,๗๐๐,๐๐๐ บาท โดยให้เป็น

ผู้รับผลประโยชน์ตอบแทนจากจำเลยที่ ๑ ในการเป็นผู้บริหารจัดการหอพักสวัสดิการนักศึกษา

มีกำหนดเวลา ๒๐ ปี ต่อมาจำเลยที่ ๑ ต้องการบริหารจัดการหอพักสวัสดิการนักศึกษาด้วย

ตนเองจึงตกลงกับกิจการร่วมค้าให้โอนสิทธิการจัดเก็บผลประโยชน์ตามสัญญาลงทุนแก่จำเลยที่ ๑

โดยจำเลยที่ ๑ จะชำระเงินลงทุนตามมูลค่าโครงการแทน วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ จำเลยที่ ๑

โดยจำเลยที่ ๒ ทำสัญญากู้เงินจากโจทก์ วงเงิน ๓๒๙,๗๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อนำไปชำระค่าก่อสร้าง

ให้แก่กิจการร่วมค้า ตกลงชำระดอกเบี้ยตามอัตราและวิธีการที่กำหนดไว้ในสัญญาและประกาศ

/โจทก์...

- ๗ -

โจทก์ ตามสำเนาสัญญากู้เงินเอกสารหมายเลข จ.๒๒ ก่อนทำสัญญากู้เงินดังกล่าว จำเลยที่ ๑ โดย
จำเลยที่ ๒ ได้รับความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัยของจำเลยที่ ๑ ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๐ เมื่อวันที่
๒๐ กันยายน ๒๕๕๐ แล้ว ตามสำเนารายงานการประชุมสภามหาวิทยาลัยเอกสารหมายเลข จ.๘
จำเลยที่ ๑ นำเงินกู้ที่ได้รับจากโจทก์ไปชำระหนี้แล้วเข้าครอบครองทำประโยชน์ในหอพัก
สวัสดิการนักศึกษาและนำเงินมาผ่อนชำระหนี้แก่โจทก์เรื่อยมา ต่อมาปี ๒๕๕๘ มีการตรา
พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้รวมมหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ ตาม
กฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยราชภัฏ และจำเลยที่ ๑ ตามกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคล มาจัดตั้งเป็นมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ จำเลยที่ ๓ โดยให้โอนกิจการ ทรัพย์สิน หนี้สิน
และอื่น ๆ รวมถึงหอพักสวัสดิการนักศึกษาและภาระหนี้ตามสัญญากู้เงินที่มีต่อโจทก์ให้แก่จำเลย
ที่ ๓ ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ และประกาศกระทรวงศึกษาธิการเอกสารหมายเลข
จ.๖ และ จ.๑๐ หลังจากนั้นจำเลยที่ ๓ โดยจำเลยที่ ๔ เข้าถือเอาประโยชน์จากหอพักสวัสดิการ
นักศึกษาของจำเลยที่ ๑ ทั้งนำเงินค่าเช่าหอพักที่เก็บได้บางส่วนไปชำระหนี้แก่โจทก์เรื่อยมา

/จนกระทั่ง...

- ๘ -

จนกระทั่งเมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ จำเลยที่ ๓ มีหนังสือแจ้งโจทก์ว่า สำนักงานบริหาร
 หนี้สาธารณะ กระทรวงการคลัง และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา มีหนังสือตอบข้อ
 ทหารือจำเลยที่ ๓ ที่หารือไปเกี่ยวกับกรณีการกู้เงินระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๑ โดยได้รับแจ้งมาว่า
 จำเลยที่ ๑ ไม่มีอำนาจในการกู้เงิน การกู้เงินดังกล่าวไม่เป็นไปตามกฎหมาย จำเลยที่ ๓ จึงขอ
 ตรวจสอบเรื่องดังกล่าวและขอชะลอการชำระต้นเงินออกไปก่อนจนกว่าจะได้ข้อยุติที่ชัดเจน ตาม
 สำเนาหนังสือเรื่องขอชะลอการชำระเงินต้นประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ เอกสารหมาย จ.๑๑ ต่อมา
 วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๐ จำเลยที่ ๓ โดยจำเลยที่ ๔ มีหนังสือแจ้งโจทก์ว่า การกู้เงินระหว่าง
 โจทก์กับจำเลยที่ ๑ เป็นการกระทำที่ขัดต่อพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒
 มาตรา ๒๓ ทวิ และเกินขอบอำนาจของจำเลยที่ ๑ จึงไม่ผูกพันจำเลยที่ ๑ แต่ผูกพันจำเลยที่ ๒
 ในฐานะส่วนตัว ตามสำเนาหนังสือ เรื่องขอแจ้งการกู้ยืมเงินของส่วนราชการเอกสารหมาย จ.๑๒
 เมื่อไม่มีกฎหมายให้อำนาจจำเลยที่ ๑ ที่จะก่อกันผู้พันที่เป็นการกู้ยืมเงินได้ จำเลยที่ ๑ โดย
 จำเลยที่ ๒ จึงไม่มีอำนาจที่จะทำสัญญากู้เงินกับโจทก์ได้ สัญญากู้เงินระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๑

/จึงตก...

- ๙ -

จึงตกเป็นโมฆะ คู่กรณีต้องกลับคืนสู่ฐานะเดิมเหมือนดังเช่นไม่เคยมีการทำสัญญากู้เงินกัน โจทก์
จึงมีสิทธิโดยชอบด้วยกฎหมายที่จะเรียกคืนเงินกู้ ๓๒๘,๗๐๐,๐๐๐ บาทได้ ตามประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๗๒ ซึ่งเมื่อมีการตราพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์
พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดให้รวมจำเลยที่ ๑ กับมหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ มาจัดตั้งเป็นจำเลยที่ ๓
แล้วจำเลยที่ ๓ จึงต้องรับไปทั้งสิทธิและหน้าที่ที่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ มีอยู่กับโจทก์ รวมทั้งจำเลย
ที่ ๓ โดยจำเลยที่ ๔ ได้เข้าถือเอาประโยชน์จากอาคารหอพักสวัสดิการนักศึกษาแล้ว จำเลยทั้งสี่
จึงต้องร่วมกันคืนเงินกู้ ๓๒๘,๗๐๐,๐๐๐ บาท แก่โจทก์ แต่เมื่อจำเลยทั้งสี่ผ่อนชำระต้นเงินให้
โจทก์บางส่วนแล้วเป็นเงิน ๔๕,๖๘๖,๘๔๒.๘๗ บาท จำเลยทั้งสี่จึงต้องร่วมกันรับผิดชอบคืนต้นเงิน
ส่วนที่เหลือ ๒๘๔,๐๑๓,๑๕๗.๑๓ บาท แก่โจทก์

จำเลยที่ ๑ ที่ ๓ และที่ ๔ นำสืบว่า จำเลยที่ ๑ กู้เงินจากโจทก์เพื่อชำระค่า
ก่อสร้างหอพักสวัสดิการนักศึกษาของจำเลยที่ ๑ หลังจากทำสัญญากู้เงินดังกล่าว จำเลยที่ ๑
ผ่อนชำระหนี้แก่โจทก์เรื่อยมา จนกระทั่งมีการตราพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ขึ้น จึงได้

/โอนกิจการ...

- ๑๐ -

โอนกิจการ ทรัพย์สิน หนี้สินและอื่น ๆ ให้แก่จำเลยที่ ๓ ต่อมาจำเลยที่ ๓ เห็นว่า ส่วนราชการจะ
ก่อนนี้ผูกพันเป็นการกู้ยืมเงินหรือการค้าประกันต้องกระทำโดยกระทรวงการคลัง ตาม
พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๐ จำเลยที่ ๓ มีหนังสือ
ขอหารือไปยังกระทรวงการคลังเพื่อขอความเห็นในกรณีที่จำเลยที่ ๑ กู้เงินจากโจทก์ ตามสำเนา
หนังสือ เรื่องขอหารือกรณีส่วนราชการก่อนนี้ผูกพันที่เป็นการกู้ยืมเอกสารหมายเลข ล.๗ จากนั้น
วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ กระทรวงการคลัง ตอบข้อหารือโดย
พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๒๓ ทวิ
ประกอบพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘ ไม่ได้กำหนดให้อำนาจจำเลยที่ ๑
กู้เงินเป็นการเฉพาะ จำเลยที่ ๑ จึงไม่มีอำนาจกู้เงินได้นอกจากกระทรวงการคลัง ตามสำเนา
หนังสือเรื่องตอบข้อหารือมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์เอกสารหมายเลข ล.๘ เมื่อจำเลยที่ ๓ ได้รับหนังสือ
ดังกล่าวแล้วได้แจ้งเรื่องไปยังจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ นายกสภามหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ เลขานุการ
คณะกรรมการการอุดมศึกษา และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเพื่อให้รับทราบถึงหนังสือ

/หารือ...

- ๑๑ -

หรือ หลังจากที่เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้รับหนังสือแจ้งข้อหาหรือจากจำเลยที่ ๔ แล้ว ต่อมาวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ ได้มีหนังสือแจ้งจำเลยที่ ๓ ว่า การที่จำเลยที่ ๒ กู้เงินจาก โจทก์ โดยไม่มีอำนาจ ถือว่าเป็นการกระทำเกินขอบอำนาจ จึงไม่มีผลผูกพันจำเลยที่ ๑ แต่ผูกพัน จำเลยที่ ๒ เป็นการเฉพาะตัว ตามสำเนาหนังสือเรื่องขอแจ้งการกักเงินส่วนราชการเอกสาร หมายเลข ๒ จำเลยที่ ๓ มีหนังสือแจ้งให้โจทก์ทราบถึงข้อพิจารณาของคณะกรรมการการ อุดมศึกษาและสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะแล้ว ตามสำเนาหนังสือเอกสารหมายเลข ๑๙ ต่อมา วันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๑ โจทก์มีหนังสือตามสำเนาหนังสือเอกสารหมายเลข ๑๐ ถึงจำเลยที่ ๓ และที่ ๔ เพื่อเรียกคืนเงินกู้ในฐานลามิควรได้ ซึ่งเมื่อสัญญากู้เงินดังกล่าวไม่มีผลผูกพันจำเลยที่ ๑ แล้ว จำเลยที่ ๓ โดยจำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นผู้รับโอนสิทธิจากจำเลยที่ ๑ จึงไม่ต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ด้วย

จำเลยที่ ๒ นำสืบว่า จำเลยที่ ๒ เคยดำรงตำแหน่งอธิการบดีของจำเลยที่ ๑ ก่อน ทำสัญญากู้เงินตามฟ้อง กระทรวงศึกษาธิการมีโครงการให้เอกชนจัดสร้างอาคารหอพักเพื่อบริการ เป็นสวัสดิการแก่นักศึกษาในที่ดินที่สถาบันกำกับดูแลอยู่ โดยยกกรรมสิทธิ์และโอนสิทธิให้สถาบัน

/ศึกษา...

- ๑๒ -

ศึกษาเป็นผู้บริหารจัดการ จำเลยที่ ๑ โดยจำเลยที่ ๒ ทำสัญญาการลงทุนจัดสร้างและบำรุงรักษา หอพักสวัสดิการนักศึกษาของจำเลยที่ ๑ วิทยาเขตกาฬสินธุ์ กับห้างหุ้นส่วนจำกัด สามประสิทธิ์ และบริษัทเอสพี เพาเวอร์ เอ็นจิเนียริง คอร์ปอเรชั่น จำกัด แต่เนื่องจากตามสัญญาดังกล่าว มีภาระดอกเบี้ยในการกู้เงินจากธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ที่สูงมาก เพื่อลดอัตรา ดอกเบี้ยลง จำเลยที่ ๑ จึงขอความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัยของจำเลยที่ ๑ เพื่อกู้เงินโจทก์นำมา ชำระค่าก่อสร้างหอพักสวัสดิการนักศึกษา การกู้เงินจากโจทก์ จำเลยที่ ๒ กระทำการในตำแหน่ง อธิการบดีของจำเลยที่ ๑ โดยได้รับความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัยของจำเลยที่ ๑ และตลอด ระยะเวลากว่า ๑๐ ปี หลังจากทำสัญญา จำเลยที่ ๑ ไม่เคยโต้แย้งหรือบอกเลิกสัญญากู้เงินแต่อย่างใด ทั้งปรากฏว่าจำเลยที่ ๑ เป็นผู้รับประโยชน์จากหอพักสวัสดิการนักศึกษานั้นเรื่อยมา สัญญากู้เงินดังกล่าว จึงมีผลผูกพันจำเลยที่ ๑ โดยจำเลยที่ ๒ ไม่ต้องรับผิดชอบโจทก์เป็นการส่วนตัว

พิเคราะห์พยานหลักฐานของโจทก์และจำเลยทั้งสี่แล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นฟังได้ว่า จำเลยที่ ๑ และจำเลยที่ ๓ เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายและเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วย

/วิธีการ...

- ๑๓ -

วิธีการงบประมาณในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำเลยที่ ๑ มีจำเลยที่ ๒ เป็นอธิการบดีผู้มีอำนาจกระทำการแทน และจำเลยที่ ๓ มีจำเลยที่ ๔ เป็นอธิการบดีผู้มีอำนาจกระทำการแทน เดิมจำเลยที่ ๑ มีโครงการจัดสร้างหอพักสวัสดิการนักศึกษา โดยมีห้างหุ้นส่วนจำกัด สามประสิทธิ์และบริษัทเอสที เพาเวอร์ เอ็นจิเนียริง คอร์ปอเรชั่น จำกัด ซึ่งเป็นกิจการร่วมค้า เป็นผู้ดำเนินการลงทุนก่อสร้าง และให้เป็นผู้รับผลประโยชน์ตอบแทนจากจำเลยที่ ๑ ในการเป็นผู้บริหารจัดการหอพักสวัสดิการนักศึกษา มีกำหนดเวลา ๒๐ ปี ต่อมาจำเลยที่ ๑ เห็นว่ามีภาระที่ต้องชำระดอกเบี้ยในอัตราที่สูง จำเลยที่ ๑ โดยจำเลยที่ ๒ จึงทำสัญญากู้เงินจากโจทก์ วงเงิน ๓๒๙,๗๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อนำไปชำระหนี้ให้แก่กิจการร่วมค้า หลังจากทำสัญญากู้เงินดังกล่าว จำเลยที่ ๑ ผ่อนชำระหนี้ให้แก่โจทก์ตามข้อกำหนดและเงื่อนไขในสัญญาเรื่อยมา เมื่อมีการตราพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้รวมมหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ และจำเลยที่ ๑ เพื่อจัดตั้งเป็นมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ จำเลยที่ ๓ โดยให้ออนกิจการ ทรัพย์สิน หนี้สิน และอื่น ๆ รวมถึงอาคารหอพักสวัสดิการนักศึกษาและภาระ

/หนี้...

- ๑๔ -

นี้ตามสัญญากู้เงินที่มีต่อโจทก์ให้แก่จำเลยที่ ๓ หลังจากนั้น จำเลยที่ ๓ โดยจำเลยที่ ๔ เข้าบริหารกิจการหอพักสวัสดิการนักศึกษา โดยเก็บค่าเช่าหอพักแล้วนำเงินไปผ่อนชำระหนี้ให้แก่โจทก์เรื่อยมา ต่อมาวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๐ จำเลยที่ ๓ เห็นว่า สัญญากู้เงินระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๑ ทำขึ้นโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากส่วนราชการจะก่อกำหนดผู้กู้ยืมเงินหรือการค้าประกัน ต้องกระทำโดยกระทรวงการคลังเท่านั้น จึงมีหนังสือหารือไปยังกระทรวงการคลัง วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ กระทรวงการคลัง มีหนังสือตอบข้อหารือว่า จำเลยที่ ๑ มีสถานะเป็นส่วนราชการและไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายที่กำหนดให้อำนาจในการกู้เงินไว้โดยเฉพาะ จึงไม่มีอำนาจในการกู้เงิน ตามพระราชบัญญัติวิธีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘

คดีมีประเด็นต้องวินิจฉัยประการแรกว่า ฟ้องโจทก์ในส่วนของจำเลยที่ ๔ เคลือบคลุมหรือไม่ เห็นว่า โจทก์บรรยายฟ้องแล้วว่า จำเลยที่ ๓ เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายและเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

/มีจำเลยที่ ๔...

- ๑๕ -

มีจำเลยที่ ๔ เป็นอธิการบดีผู้มีอำนาจกระทำการแทน จำเลยที่ ๓ และที่ ๔ ต้องรับไปทั้งสิทธิและหน้าที่ที่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ มีอยู่ต่อโจทก์ ซึ่งพอให้จำเลยที่ ๔ เข้าใจข้อหาและต่อสู้คดีได้แล้ว ส่วนที่โจทก์ไม่ได้บรรยายว่าเหตุใดจำเลยที่ ๔ ต้องรับโอนสิทธิและหน้าที่จากจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ทั้งที่เป็นเพียงผู้แทนนั้น เป็นเรื่องที่โจทก์สามารถนำสืบได้ในชั้นพิจารณา ฟ้องโจทก์จึงเป็นคำฟ้องที่ชัดเจนซึ่งสภาพแห่งข้อหาและคำบังคับ รวมถึงข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาแพ่ง มาตรา ๑๗๒ วรรคสอง ฟ้องโจทก์ไม่เคลือบคลุม

คดีมีประเด็นต้องวินิจฉัยประการต่อมาว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ จำเลยที่ ๑ ที่ ๓ และที่ ๔ ให้การต่อสู้ว่า โจทก์เป็นรัฐวิสาหกิจซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐนำคดีมาฟ้องจำเลยที่ ๓ ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ จึงเป็นกรณีพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกันเองต้องปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพิจารณาชี้ขาดการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐ และการดำเนินคดี พ.ศ. ๒๕๖๑ โจทก์ต้องเสนอข้อพิพาทไปยังสำนักงานอัยการสูงสุดเพื่อพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาด การที่โจทก์ไม่ปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าวจึงเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต

โจทก์...

- ๑๖ -

โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องนั้น เห็นว่า จำเลยที่ ๑ เคยส่งข้อพิพาทลักษณะเดียวกันกับคดีนี้ไปยังสำนักงานอัยการสูงสุด เพื่อขอให้ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าว ซึ่งอธิบดีอัยการ สำนักงานการยุติการดำเนินคดีแพ่งและอนุญาโตตุลาการ มีหนังสือแจ้งโจทก์ว่า ตามที่โจทก์ยื่นฟ้องจำเลยที่ ๑ เพื่อเรียกเงินคืนต่อศาลจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นมูลหนี้เดียวกันกับข้อพิพาทนี้ กรณีจึงไม่ต้องเสนอเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐและการดำเนินคดีวินิจฉัยชี้ขาดอีก และมีคำสั่งให้ยุติการพิจารณาข้อพิพาทและส่งเรื่องคืนจำเลยที่ ๑ เพื่อให้คู่กรณีไปดำเนินการในศาลยุติธรรมต่อไป ตามหนังสือเรื่องส่งเรื่องคืนเอกสารหมาย จ.๓๑ เมื่อข้อพิพาทในคดีนี้ก็คงมีลักษณะเช่นเดียวกับข้อพิพาทที่จำเลยที่ ๑ เคยยื่นต่อสำนักงานอัยการสูงสุดมาแล้ว การที่โจทก์ไม่ได้ส่งข้อพิพาทคดีนี้ไปยังสำนักงานอัยการสูงสุดอีกจึงถือไม่ได้ว่าโจทก์ใช้สิทธิโดยไม่สุจริต โจทก์จึงมีอำนาจฟ้อง

คดีมีประเด็นต้องวินิจฉัยประการต่อมาว่า สัญญากู้เงินระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๑ เป็นโมฆะหรือไม่ เห็นว่า ตามพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๗

/บัญญัติว่า...

- ๑๗ -

บัญญัติว่า “ให้กระทรวงการคลังเป็นผู้มีอำนาจในการกู้เงินหรือค้ำประกันในนามรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยแต่ผู้เดียว โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี” และมาตรา ๘ บัญญัติว่า “หน่วยงานของรัฐนอกจากกระทรวงการคลังจะกู้เงินหรือค้ำประกันมิได้ เว้นแต่มีกฎหมายให้อำนาจไว้เป็นการเฉพาะ” และพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๒๓ ทวิ ซึ่งบังคับใช้อยู่ในขณะทำสัญญา บัญญัติว่า “ส่วนราชการใด ๆ นอกจากกระทรวงการคลังจะทำการก่อหนี้ผูกพันที่เป็นการกู้ยืมเงินหรือการค้ำประกันมิได้ เว้นแต่เป็นกรณีที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๓ ตริ” เมื่อคำขอสินเชื่อและสัญญากู้เงินระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๑ ตามเอกสารหมาย จ.๙ และ จ.๒๒ มีจำเลยที่ ๑ โดยจำเลยที่ ๒ เป็นผู้กู้เงินจากโจทก์ ซึ่งจำเลยที่ ๑ ถือว่าเป็นหน่วยงานของรัฐ ตามนิยามในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘ ประกอบพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๕ วรรคสอง ที่บัญญัติว่า “ให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลแต่ละแห่งเป็นนิติบุคคลและเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

/กระทรวง...

กระทรวงศึกษาธิการ” ทั้งนियามคำว่า หนี้สาธารณะ ตามพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘ รวมถึงหนี้ทุกประเภทที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้กู้ ดังนั้น แม้จำเลยที่ ๑ จะกู้เงินจาก โจทก์เพื่อนำไปชำระค่าก่อสร้างหอพักสวัสดิการนักศึกษา โดยเก็บผลประโยชน์เป็นค่าเช่าก็ตาม ก็ไม่ได้หมายความว่าหนี้ที่จำเลยที่ ๑ กู้เงินจากโจทก์จะไม่ใช่หนี้สาธารณะตามความหมายของ พระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘ ดังกล่าว นอกจากนี้ ไม่ปรากฏว่ามี กฎหมายใดให้อำนาจจำเลยที่ ๑ ในการกู้เงินได้โดยเฉพาะ เพราะฉะนั้น จำเลยที่ ๑ กู้เงินจาก โจทก์ กรณีจึงเป็นการกระทำที่ขัดต่อกฎหมาย ประกอบกับกฎหมายการบริหารหนี้สาธารณะเป็น กฎหมายที่มีหลักการเพื่อแก้ปัญหาในระดับประเทศอันเนื่องมาจากที่ผ่านมามีประเทศไทยประสบ ปัญหาวิกฤตทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรง เป็นผลให้หนี้สาธารณะของประเทศเพิ่มขึ้น จึงต้องมีการ บริหารหนี้สาธารณะให้มีประสิทธิภาพให้เป็นระบบและมีเอกภาพ จึงกำหนดให้กระทรวงการคลัง เท่านั้นเป็นเพียงหน่วยงานเดียวที่ทำหน้าที่รับผิดชอบการบริหารหนี้สาธารณะให้เป็นไปอย่าง มีระบบ มีประสิทธิภาพ และควบคุมดูแลการก่อหนี้โดยรวมเพื่อให้ภาระหนี้สาธารณะอยู่ในระดับ

/ที่สอดคล้อง...

- ๑๙ -

ที่สอดคล้องกับฐานะการเงินการคลังของประเทศไทย กฎหมายดังกล่าวจึงเป็นกฎหมายอัน
เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน นิติกรรมกู้เงินระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๑ จึงตกเป็น
โมฆะ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๐

มีประเด็นต้องวินิจฉัยประการต่อมาว่า จำเลยทั้งสองต้องร่วมกันรับผิดชอบโจทก์
หรือไม่เพียงใด เห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงได้ความตามวินิจฉัยข้างต้นแล้วว่า นิติกรรมระหว่างโจทก์
กับจำเลยที่ ๑ ตกเป็นโมฆะ โจทก์และจำเลยที่ ๑ ย่อมไม่มีสิทธิหน้าที่ต่อกันต้องคืนทรัพย์สิน
อันเกิดจากโมฆะกรรม ซึ่งข้อเท็จจริงในคดีนี้ได้ความว่า จำเลยที่ ๑ กู้เงินโจทก์ ๓๒๙,๗๐๐,๐๐๐ บาท
ทรัพย์สินที่จำเลยที่ ๑ ได้รับจากโจทก์จึงเป็นเงินจำนวนดังกล่าวที่จำเลยที่ ๑ ได้รับจากโจทก์ โดย
ปราศจากมูลอันจะอ้างกฎหมายได้และเป็นทางให้โจทก์เสียเปรียบ จำเลยที่ ๑ จึงต้องคืนให้แก่โจทก์
เท่ากับจำนวนเงินที่จำเลยที่ ๑ กู้ยืม คือ ๓๒๙,๗๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อจำเลยที่ ๑ ชำระให้แก่
โจทก์ไปแล้ว ๔๕,๕๘๖,๘๔๒.๘๗ บาท จำเลยที่ ๑ จึงต้องร่วมกันรับผิดชอบชำระเงินส่วนที่เหลือ
๒๘๔,๑๑๓,๑๕๗.๑๓ บาท แต่อย่างไรก็ดี เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงต่อมาว่า ภายหลังเมื่อมีการจัดตั้ง

/มหาวิทยาลัย...

- ๒๐ -

มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ จำเลยที่ ๓ ขึ้น โดยรวมมหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์และจำเลยที่ ๑
วิทยาเขตกาฬสินธุ์ มาจัดตั้งเป็นจำเลยที่ ๓ ซึ่งตามมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย
กาฬสินธุ์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้กำหนดให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน งบประมาณ รายได้ หนี้ สิทธิ
ภาระผูกพัน ของจำเลยที่ ๑ วิทยาเขตกาฬสินธุ์ ตามรายการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดมาเป็น
ของจำเลยที่ ๓ และมีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การโอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน
งบประมาณ รายได้ หนี้ สิทธิ ภาระผูกพัน ข้าราชการ พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา พนักงาน
ราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลัง ของจำเลยที่ ๑ วิทยาเขตกาฬสินธุ์ ไปเป็นของจำเลยที่ ๓ ตาม
ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเอกสารหมาย จ.๑๐ ฉะนั้น เมื่อหอพักสวัสดิการนักศึกษาเป็น
ทรัพย์สินของจำเลยที่ ๑ วิทยาเขตกาฬสินธุ์ และหนี้ตามสัญญากู้เงินระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๑
เป็นภาระหนี้สินที่ผูกพันตามสัญญาของจำเลยที่ ๑ วิทยาเขตกาฬสินธุ์ จึงต้องโอนไปยังจำเลยที่ ๓
ตามผลของกฎหมายดังกล่าวด้วย เมื่อจำเลยที่ ๓ รับโอนมาทั้งรายได้ หนี้ สิทธิ ภาระผูกพันของ
จำเลยที่ ๑ ดังนั้น จำเลยที่ ๓ เท่านั้นจึงยังคงต้องรับผิดชอบโจทก์ โดยจำเลยที่ ๑ ไม่ต้องรับผิดชอบ

/โจทก์...

- ๒๑ -

โจทก์ด้วยอีกต่อไปตามผลของกฎหมาย แต่สำหรับความรับผิดชอบของจำเลยที่ ๒ และที่ ๔ นั้น เห็นว่า แม้จำเลยที่ ๒ ในฐานะอธิการบดีของจำเลยที่ ๑ และเป็นผู้กระทำการแทนจำเลยที่ ๑ ในขณะที่มีการทำสัญญากู้เงินกับโจทก์ ตามสำเนาคำขอสินเชื่อและสัญญากู้เงินเอกสารหมายเลข จ.๙ และ จ.๒๒ ก็ตาม แต่การกระทำของจำเลยที่ ๒ ล้วนแล้วแต่ดำเนินการไปตามมติของที่ประชุมคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยจำเลยที่ ๑ ตามสำเนารายงานการประชุมสภามหาวิทยาลัยเอกสารหมายเลข จ.๘ และหลังจากทำสัญญากู้เงินกับโจทก์แล้ว จำเลยที่ ๑ ก็ได้รับประโยชน์จากการทำสัญญา โดยได้รับเงินที่กู้ยืมจากโจทก์ แล้วนำไปชำระค่าก่อสร้างอาคารหอพักนักศึกษา และจำเลยที่ ๑ เก็บค่าเช่าบางส่วนผ่อนชำระหนี้แก่โจทก์เรื่อยมา ทั้งอาคารหอพักดังกล่าวตกเป็นกรรมสิทธิ์ของจำเลยที่ ๑ ส่วนจำเลยที่ ๒ ไม่ปรากฏว่าได้รับประโยชน์จากการดำเนินการแทนจำเลยที่ ๑ ใดๆ ดังนั้น เมื่อจำเลยที่ ๒ ในฐานะผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นนิติบุคคล และกระทำการไปภายในขอบอำนาจแห่งตัวแทน จำเลยที่ ๒ จึงไม่ต้องรับผิดชอบเป็นการส่วนตัวต่อโจทก์ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘๒๐ และในส่วนของจำเลยที่ ๔ นั้น

/จำเลยที่ ๔...

- ๒๒ -

จำเลยที่ ๔ มีฐานะเป็นอธิการบดีของจำเลยที่ ๓ และเป็นผู้กระทำการแทนจำเลยที่ ๓ โดยไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๔ กระทำการใดเกินขอบอำนาจแห่งตัวแทน อันจะต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ในฐานะส่วนตัวแต่อย่างใด ดังนั้น โจทก์จึงฟ้องให้จำเลยที่ ๒ และที่ ๔ ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจกระทำการแทนร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ ๓ ในการชำระหนี้แก่โจทก์ไม่ได้

คดีมีประเด็นต้องวินิจฉัยประการต่อมาว่า ฟ้องโจทก์ในส่วนของจำเลยที่ ๑ ที่ ๓ และที่ ๔ ขาดอายุความฐานลาภมิควรได้หรือไม่ เห็นว่า แม้โจทก์จะบรรยายฟ้องว่าสัญญากู้เงินระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๑ ตกเป็นโมฆะ เป็นเหตุให้คู่สัญญากลับสู่สภาพเดิม จำเลยทั้งสองต้องคืนเงินแก่โจทก์ เป็นการบรรยายฟ้องโดยกล่าวถึงข้อเท็จจริงในลักษณะเล่าเรื่องที่เกิดขึ้นว่าให้จำเลยที่ ๑ กู้ยืมเงินโดยไม่รู้ว่าเป็นการต้องห้ามตามกฎหมายดังที่ได้วินิจฉัยไว้แล้วว่าตกเป็นโมฆะ เป็นผลให้คู่สัญญากลับคืนสู่ฐานะเดิม ซึ่งแม้โจทก์จะอ้างปรับบทกฎหมายใดมาก็ไม่ผูกพันศาลให้ต้องถือตามเพราะเป็นอำนาจของศาลในการวินิจฉัยคดีที่จะปรับข้อเท็จจริงตามคำฟ้องว่าโจทก์มีสิทธิใช้สิทธิ ถูกโต้แย้งสิทธิ และขอให้ศาลบังคับตามสิทธิของโจทก์ตามบทกฎหมายที่ถูกต้องเรื่องใด

/เห็นว่า...

- ๒๓ -

เห็นว่า หากโจทก์รู้ความจริงว่า จำเลยที่ ๑ ไม่มีอำนาจกู้ยืมเงินจากโจทก์ได้ สัญญาระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๑ คงจะไม่เกิดขึ้น กรณีถือได้ว่าจำเลยที่ ๑ ได้รับเงินกู้จำนวนดังกล่าวไปจากโจทก์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย การที่โจทก์ขอให้บังคับจำเลยทั้งสองคืนเงินจำนวนดังกล่าวเท่ากับภาระหนี้ที่มีอยู่กับโจทก์ จึงมีลักษณะเป็นการใช้สิทธิติดตามเอาทรัพย์สินของโจทก์คืนจากจำเลยที่ ๓ ผู้ที่ไม่มีสิทธิจะยึดถือไว้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๓๖ ซึ่งเป็นกรณีที่ไม่มีกำหนดอายุความ ไม่ใช่ขอคืนโดยอาศัยเหตุลาภมิควรได้ คำฟ้องของโจทก์จึงไม่ขาดอายุความ จำเลยที่ ๓ จึงต้องรับผิดชอบคืนเงินดังกล่าวให้แก่โจทก์

พิพากษาให้จำเลยที่ ๓ ชำระเงิน ๒๙๔,๕๖๓,๐๗๒.๕๗ บาทแก่โจทก์ พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๒๘๔,๑๑๓,๑๕๗.๑๓ บาท นับถัดจากวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๑) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ ให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๔ ค่าฤชาธรรมเนียมระหว่างโจทก์และจำเลยทั้งสองให้เป็นพับ.

นางสาวอรณี ชาญศักดิ์วานิช

นายกฤษณ์ ภูมิพัฒนศักดิ์

